

Wet zorg en dwang

Wet over onvrijwillige zorg
voor mensen met een
psychogeriatrische aandoening.

Informatie voor cliënten en hun familie.

Wat betekent de Wet zorg en dwang voor mij?

In deze folder geven we uitleg over de Wet zorg en dwang (Wzd). We vertellen wat de Wet zorg en dwang voor u of uw familielid betekent. Deze folder is speciaal geschreven voor cliënten en hun familieleden. Daar waar we 'u' schrijven, kunt u ook 'uw familielid' lezen.

De wet Zorg en dwang

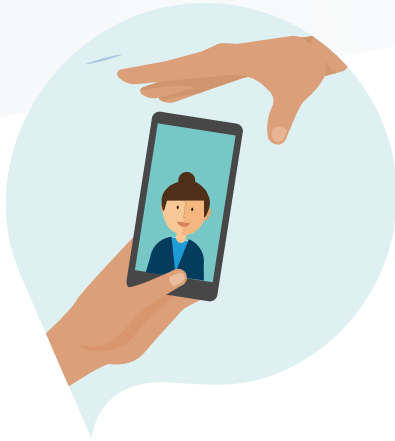
De Wet zorg en dwang (Wzd) regelt de voorwaarden waaronder onvrijwillige zorg mag worden toegepast. De wet regelt ook de rechten bij onvrijwillige zorg of een onvrijwillige opname van mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische of een daaraan gelijkgestelde aandoening, die professionele zorg en ondersteuning nodig hebben.

De Wzd geldt in zorginstellingen, maar ook thuis. Deze folder richt zich op de toepassing van de Wzd binnen de locaties van WelThuis.

Visie op onvrijwillige zorg

Bij WelThuis gaan we bij het bieden van zorg en behandeling altijd uit van zorg die zoveel mogelijk aansluit bij de behoeften en wensen van de cliënt en/of de vertegenwoordiger van de cliënt. Ons uitgangspunt ten aanzien van onvrijwillige zorg is 'Nee, tenzij'. Dat wil zeggen dat zorg vrijwillig behoort te zijn en onvrijwillige zorg een allerlaatste optie is. Alleen als er sprake is van 'ernstig nadeel' voor de cliënt of omgeving mag overwogen worden onvrijwillige zorg toe te passen.

Wanneer heeft uw familielid te maken met de Wet zorg en dwang?

U (of uw familielid) kan te maken krijgen met de Wzd als een zorgverlener van oordeel is dat het in uw belang noodzakelijk is om zorg toe te passen. Indien u of uw familielid (vertegenwoordiger) hier niet mee instemt, is er sprake van onvrijwillige zorg. Onvrijwillige zorg mag alleen gegeven worden als er sprake is van (dreigend) ernstig nadeel voor de cliënt of zijn omgeving. En wanneer er geen minder ingrijpend alternatief kan worden gevonden.

Wat is onvrijwillige zorg?

In het zorgplan staan de afspraken over de aan u te leveren zorg en ondersteuning. Onvrijwillige zorg is zorg die u niet wil, maar die in de ogen van de zorgverleners wel noodzakelijk is. Bijvoorbeeld verplicht bepaalde medicijnen innemen, de kamer laten controleren op gevaarlijke voorwerpen of niet zonder begeleiding naar buiten mogen.

Onvrijwillige zorg kan over alles gaan. Over verzorging, begeleiding, verpleging, maar ook over behandeling of bejegening. Over hoe mensen met u omgaan en hoe u met andere mensen omgaat.

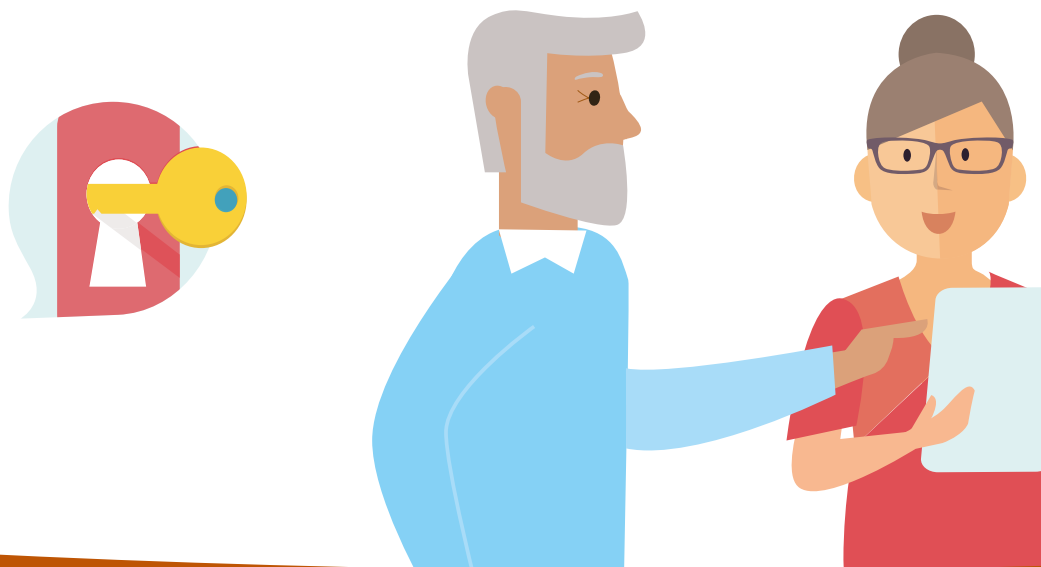
Wat is ernstig nadeel?

In de Wzd staat dat er sprake van ernstig nadeel kan zijn wanneer de volgende situaties voorkomen. Of als de kans heel groot is dat dit gebeurt:

- Levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang, ernstig verstoorde ontwikkeling voor of van de cliënt of een ander.
- Bedreiging van de veiligheid van de cliënt al dan niet doordat hij onder invloed van een ander raakt.
- De situatie dat betrokkene met hinderlijk gedrag agressie van anderen oproept.
- De situatie dat de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

Zorgverantwoordelijke

In de Wzd is vastgelegd dat de zorgorganisatie verplicht is om iemand aan te stellen die verantwoordelijk is voor het schrijven, bespreken, uitvoeren en evalueren van het zorgplan. De Wzd noemt deze uitvoerder de zorgverantwoordelijke. Bij WelThuis is dit de eerstverantwoordelijk verzorgende of verpleegkundige. Wanneer u vragen heeft of wilt overleggen, is de eerstverantwoordelijk verzorgende of verpleegkundige uw eerste aanspreekpunt.

Stappenplan Wet zorg en dwang

De Wzd heeft als uitgangspunt dat onvrijwillige zorg alleen wordt ingezet als het echt niet anders kan. Onvrijwillige zorg is altijd het laatste redmiddel. Als het niet lukt om een vrijwillig alternatief te vinden dient een stappenplan gevolgd te worden. In dit stappenplan wordt gekeken naar de overwegingen om onvrijwillige zorg in te zetten. De zorgverantwoordelijke vraagt verschillende (onafhankelijke) deskundigen om mee te denken over passende alternatieven. Ook wordt periodiek en samen met de u en/of uw vertegenwoordiger, beoordeeld of en hoe de onvrijwillige zorg kan worden afgebouwd.

De Wzd functionaris

Indien er in het zorgplan wordt aangegeven dat er sprake is van onvrijwillige zorg, dan wordt het zorgplan voorgelegd aan de Wzd-functionaris. Deze beoordeelt of er geen alternatieven mogelijk zijn en of de onvrijwillige zorg in verhouding staat tot het (verwachte) ernstig nadeel. WelThuis beschikt over artsen en psychologen die de rol van Wzd functionaris invullen.

Rechten van de cliënt

De Wzd beschermt de rechten van cliënten die onder de Wzd vallen met specifieke regels rond vertegenwoordiging, klachtrecht en cliëntenondersteuning via een vertrouwenspersoon.

Vertegenwoordiging

U beslist in principe zelf over de zorg die u ontvangt van WelThuis. Maar als u niet langer staat bent tot een redelijke afweging van uw belangen en de consequenties van uw keuzes (dat noemt men wilsonbekwaam), is het van belang dat anderen u helpen en op bepaalde momenten als vertegenwoordiger beslissingen voor u nemen.

Volgens de Wzd hebben cliënten die vallen onder de Wzd recht op een vertegenwoordiger. Die rol kan vervuld worden door verschillende mensen in de volgende volgorde: een wettelijk vertegenwoordiger, een schriftelijk gemachtigde, de echtgenoot, geregistreerde partner of ander levensgezel of een ouder, kind, broer, zus of kleinkind van de cliënt.

Meestal wordt de rol van vertegenwoordiger vervuld door een partner of naast familielid. Als er geen familie meer is of de wilsonbekwame persoon geen familielid wil als vertegenwoordiger of als geen enkel familielid als vertegenwoordiger en aanspreekpunt voor de zorgverlener kan/wil optreden, dan heeft WelThuis de plicht om een mentor aan te vragen bij de rechter.

Klachten

De klachtenregeling van de Wzd is van toepassing op :

- Het besluit om onvrijwillige zorg in het zorgplan op te nemen;
- Besluiten over uitvoering van onvrijwillige zorg op basis van het zorgplan of in onvoorziene situaties;
- Klachten over de beoordeling van wilsbekwaamheid van een cliënt;
- Klachten over beslissingen van de Wzd-functionaris.

Voor klachten die geen verband houden met bovenstaande onderwerpen kunnen cliënten gebruikmaken van onze reguliere Klachtenregeling (zie de folder Klachtenregeling op onze website).

Een Wzd-klacht kan worden ingediend door de cliënt, zijn vertegenwoordiger of de nabestaanden. U en uw vertegenwoordiger hebben recht op ondersteuning van de cliëntvertrouwenspersoon (CVP). De CVP is er voor de cliënt en is onafhankelijk van WelThuis. Indien bemiddeling door de CVP niet slaagt, kunt u de Wzd-klacht voorleggen aan een speciaal hiervoor ingerichte landelijke en onafhankelijke klachtencommissie. De Klachtencommissie Onvrijwillige Zorg (KCOZ) beoordeelt Wzd-klachten onafhankelijk en onpartijdig. De uitspraak is bindend. De CVP kan u hier meer over vertellen.

Op de website van WelThuis (www.welthuis.nl/klachten) kunt u lezen welke cliëntenvertrouwenspersoon binnen uw regio voor u beschikbaar is.

De cliëntenvertrouwenspersoon is er ook voor familie

Zowel u als uw vertegenwoordiger heeft recht op ondersteuning door een cliëntenvertrouwenspersoon (CVP) bij vragen en klachten over onvrijwillige zorg. De CVP kan het volgende betekenen:

- Helpen bij het helder krijgen van het probleem.
- Informatie en uitleg geven over de rechten.
- Vertellen wie verder kan helpen.
- Helpen om gesprekken te organiseren tussen cliënt, vertegenwoordiger en de zorgverlener over het probleem.
- De gesprekken samen voorbereiden.
- Ondersteunen in gesprekken die gaan over onvrijwillige zorg.
- Helpen bij het schrijven van brieven of mails.
- Een klachtenprocedure van een cliënt ondersteunen.

De CVP werkt niet voor WelThuis en is onafhankelijk. De zorgverlener kan u vertellen wie de CVP is en hoe u een afspraak kunt maken. Dit staat ook op de website van WelThuis (www.welthuis.nl/wetzorgendwang).

De CVP heeft een geheimhoudingsplicht en krijgt dus alleen informatie over u als u of uw vertegenwoordiger daarvoor uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven. Dat geldt ook voor inzage in het dossier. Heeft u of uw vertegenwoordiger een vraag, een klacht of een probleem? Dan kan er laagdrempelig contact worden gezocht met de CVP.

Meer weten over de Wet zorg en dwang?

Neem contact op met uw contactpersoon
binnen WelThuis. Ook vindt u meer informatie op
de volgende website: www.dwangindezorg.nl

